

Vorm van het toezichtsverslag

Gerrit Brill

KIA-kennisbijeenkomst

Platform Toezicht

BHIC, 's-Hertogenbosch

21 november 2024

Inspectie O&E - Miel Jacobs

De Inspectie hanteert verschillende methodieken voor verschillende vormen van het verslag, nl.:

- Tweejaarlijkse monitor als zelfanalysetool voor de ondertoezichtgestelden. Dit lijkt enigszins op de KPI's. Organisaties ontvangen zelf de resultaten van wat ze zelf hebben ingevuld. Thematisch publiceren we meta-analyses, zoals [deze over e-mailarchivering](#).
- Reguliere inspecties per organisatie. Geen zelfanalyse, maar eigen onderzoek. Zoals [deze over het Ministerie van Economische Zaken](#). De onderzoeksresultaten worden wel altijd vergeleken met de (zelfanalyse)resultaten van de monitor.
- Onderzoek als er sprake is van een incident, zoals bij [de verdwenen appberichten van de minister-president](#).
- We publiceren de monitoring van eerdere inspecties, zoals in [deze brief over toeslagen](#).

Inspectie O&E

De presentatie van de resultaten van de Inspectie vindt altijd plaats in het bijzijn van de bestuurlijk verantwoordelijke. Bij een departement is dat dus de secretaris-generaal of plaatsvervanger en/of de CIO. Uiteraard wordt ook de uitvoering erbij betrokken. Het kan wel een strijd zijn om deze mensen om tafel te krijgen.

Inspectie O&E

Bij de prioritering van organisaties houden we rekening met een aantal zaken:

- Politiek: wie heeft (veel) geld gekregen voor verbetering informatiehuishouding? Die organisaties inspecteren we als eerste.
- Representatieve steekproef: als je een algemene uitspraak wil doen over de naleving van een bepaald voorschrift uit de Aw, zorgen we voor een representatieve steekproef van organisaties.
- Inspectielast: we proberen te voorkomen dat een organisatie gebombardeerd wordt met vragenlijsten en bezoeken. Bij Toeslagen komen we al veel en ze liggen onder het vergrootglas. Dus bij andere inspectieonderzoeken kiezen we dan andere organisaties.

Provincie Overijssel

- Vóór 2012:
 - Periode vóór Archiefwet 1962: archiefbewaarplaatsen inspecteren en staat van oud-archief, inclusief inventariseren en publiceren.
 - Periode vanaf Archiefwet 1962: meer aandacht voor overbrengen, maar focus nog vooral op oud-archief
 - Vanaf Archiefwet 1995: toezicht op niet-overgebracht archief, verantwoordelijkheid archiefbewaarplaatsen naar gemeenten/archiefdiensten.
- Vanaf 2012:
 - Bestuursakkoord IPO-Rijk: Decentralisatie provinciaal rijksarchief vanaf 1800 naar provincies: introductie provinciearchivaris
 - Introductie interbestuurlijk toezicht via Wet revitalisering generiek toezicht: niet langer provinciaal archiefinspecteur maar interbestuurlijk toezichthouder

Provinciale archiefinspecteur (- 2012)

1981
De heer mr. J. L. van Doorninck, archivaris van Overijssel, vervolgde zijne werkzaamheden tot het in orde brengen van het oud archief der gemeente Deventer.

Hij ging, zooveel mogelijk, voort met het doen stempelen en nummeren der stukken en hield zich voorts bezig met het beschrijven van eenige onderdeelen en met het afschrijven van stukken, die dreigden te vergaan. Beschreven werden de stukken, betreffende het legaat van *Boediker* (nr. 1056—1058) en de stukken over *gildezaken* (nr. 1189). Laatstgenoemde verzameling, reeds door Molhuysen vermeerderd, werd door hem aangevuld met de gildebrieven, welke in lateren tijd aan het archief geschonken zijn. Om ze tot een behoorlijk geheel te vormen, moeten ook andere nummers en in het archief verspreide gildebrieven worden gecatalogiseerd; hiermede werd dan ook reeds een begin gemaakt. De rubriek „Gildewezen“ onderging bovendien een aanzienlijke uitbreiding, doordien de heer L. Hulscher naar het archief deed overbrengen het archief van het *biertappersgilde* en eenige op andere gilden betrekking hebbende stukken, door de welwillendheid van nakomelingen der laatste olderluden van die gilden te zijner beschikking gesteld.

Ook maakte de archivaris een begin met het afschrijven van oude rekeningen, daar een nadere bezichtiging dier stukken hem versterkt had in de meening, dat er gevaar voor vernietiging bestond. Wel zijn reeds vroeger door

1927
Haaksbergen. Sedert Januari 1921 is het oude gemeentehuis verlaten en de secretarie, in afwachting van het bouwen van een nieuw gemeentehuis, overgebracht naar een vrijstaande villa, die tevens tot woning van den burgemeester dient. Uit den aard der zaak is hier alles van tijdelijken aard. Er is geen brandvrije kluis. De registers van den burgerlijken stand bevinden zich in een houten kast in de secretarie. De bevolkingsregisters, die door een kaartsysteem van eigen vinding zijn vervangen, zijn in stalen kasten geborgen. Een oud-archief is niet aanwezig.

1934
Haaksbergen. Hier is de toestand nog het zoo, als in Schoengen dien in 1927 aantrof. Een klein gedeelte van het archief is beneden in een brandkast geborgen, het grootste gedeelte op zolder. Bij brand zal dat alles verloren zijn. Het wachten is nog steeds op der bouw van een nieuw raadhuis.

HAAKSBERGEN. In deze gemeente is een aanvang gemaakt met den bouw van een nieuw raadhuis. Daar in het plan een zeer ruime brandvrije archiefbergplaats is ontworpen heb ik gaarne Uw College tot goedkeuring geadviseerd. 1939

1941
Haaksbergen bezit in zijn nieuwe gemeentehuis een zeer ruime, naar de eischen des tijds ingerichte archiefbergplaats.

1947 **HAAKSBERGEN.** Deze gemeente heeft vlak voor de oorlog een nieuw raadhuis gekregen, waaronder een ruime, aan moderne eisen voldoende archiefkelder is aangebracht, die met een trap uitkomt in de secretarie. De archivalia zagen er goed en droog uit.

1952 **HAAKSBERGEN.** In de kelder is voorlopig genoeg ruimte.

1957 **HAAKSBERGEN.** De toestand vond ik hier onveranderd. In de kelder is nog ruimte genoeg, ook voor het bijplaatsen van stellingen. Er waren nog een paar dozen met ongeordende stukken, die ik aan de zorgen van de secretaris heb toevertrouwd, aangezien mij de tijd ontbrak deze stukken te ordenen.

1929

Hardenberg-Stad. In mijn jaarverslag over 1928 zal Uw College reeds een kort overzicht over dit archief vinden. Mijn herhaald bezoek aan Hardenberg was dan ook niet zonder mij op de hoogte te stellen van den inhoud van dit archief, dan wel om onder leiding van den heer burgemeester mij nogmaals te overtuigen van den inderdaad onhoorbaren toestand in dit gemeentehuis. De archiefbergplaatsen zijn van dien aard, dat daarin ten spoedigste verandering gebracht moet worden, al is het dan ook door verbouwing of vergrooting van het bestaande gemeentehuis.

1930

Te vermelden valt nog, dat Dr. Formosa een onderzoek instelde in het archief der gemeente Stad-Hardenberg, met het gevolg dat het gemeentebestuur het nog aanwezige oud-archief ter inventarisatie naar het Rijfsarchief opzond.

1932

Den 22 September werden door Dr. Formosa en mij de volgende archieven bezocht: van de gemeente Stad-Hardenberg en van de waterschappen Kruiserbrink, Rheezer- en Diffelerveld, Schanswetering, Holthema Anerveen en Lutterscheiding.

1932

Daarna werden de resten van de oud-archieven van Stad-Hardenberg en Diepenheim beschreven. Het oud-archief van Stad-Hardenberg is veel minder omvangrijk dan dat van Kuinre, doordat door brand en andere oorzaken veel is verloren gegaan. Echter is het in zooverre belangrijker dat het verder teruggaat in het verleden. Het oudste stuk is de stadsbrief van 1362.

1935

Stad-Hardenberg. Zoals bekend, is er van het archief vóór 1832 weinig over. Naar mij werd medegedeeld, zou tijdens een vroegeren secretaris het archief zoo slordig zijn behandeld, dat het bij een verbouwing van het stadhuis in een stal van een slager werd opgeborgen. Daar werd het geplunderd door de straatjeugd. Een onderwijzer zou evenwel het een en

202

1929

verwarming is in het schoole gebouw tot zelfs in de kelders aangebracht. In een der kelders, de robbe wijkelder van den vroegeren eigenaar, die volkomen droeg is, zijn de archieven ondergebracht. Deze zijn goed geordend en wat het uiterlijk betreft goed verzorgd. Ze zijn weliswaar op houten rekken geplaatst, maar aangezien de archiefbewaarpplaats van een goede brandweer is voorzien, is brandgevaar zoo goed als uitsloten. Aansluitend aan de Secretarie bevindt zich een kleine kluis, waarin de registers van den Burgerlijken Stand en alles wat den bevoegden dienst betreft, is geborgen. Het plekje leunende in het vuur gaand volgens het reconstructie stelsel der Vereniging der Nederlandsche Gemeenten. Dit alles blijkt, dat het archief met de meeste zorg en leuts van zelden wordt behandeld.

1931

Diepenveen. Het archief verkeert in uitstekenden toestand. Alles is keurig in de kluis en in de brandvrije kelders opgeborgen.

DIEPENVEEN. Het gemeentehuis is een tot dit doel verbouwde vrijstaande villa te Schalkhaar. Een kleine kluis bevat de registers van den Burgerlijken Stand en de notulen. Het overige is ondergebracht op rekken in droge kelders, terwijl in een kamer op zolder de rekeningen met bijlagen en de oudere stukken van het gemeentelijk electrisch bedrijf een plaats vonden.

1948

DIEPENVEEN. Het archief is hier voortreffelijk geborgen. In de kluis, die niet groot is, maar waarin toch meer geborgen kan worden, dan er momenteel in stond, waren de Bevolkingsregisters geplaatst, de registers van de Burgerlijke Stand, notulen van de vergaderingen van B. en W. en van de gemeenteraadsvergaderingen. In de kelder stonden de rekeningen met de bijlagen in dozen met de verdere stukken opgesteld. Ook hier zag alles er keurig en goed verzorgd uit. Op de zolder stonden alleen bouwvergunningen. Door het hele gebouw, kelders inclusief, loopt de centrale verwarming, waardoor brandgevaar vrijwel is uitgesloten.

1953

DIEPENVEEN. Door de secretaris was alle archief uit de kelder naar boven gebracht. De colkas voor de centrale verwarming veroorzaakte te veel stof en er kwam ook te veel opgedierte in de kelder. Het veld trek, waar het archief op houten stellingen is opgesteld, heeft een stenen vloer. Een straat er nog een gedeelte op de zolder. Het zag er netjes uit. Lechter niet brandvrij. In de kluis is de bevolking opgeborgen benevens de notulenboeken. In geval van nood kan er nog heel wat in geborgen worden. Eventueel kan men den colkas van de kelder gebruik maken.

Toezicht provincie Overijssel

IBT toezicht (1,0 fte)

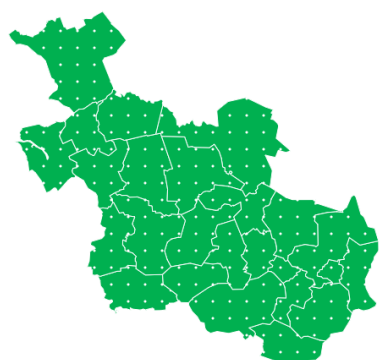
- **Verticaal toezicht**
- Beoordelingsronde dec/jan
- Inspectiebezoeken
 - 11 oranje gemeenten
 - 14 groene gemeenten
 - GR'n Twente
 - GR'n NW Overijssel
- WOO - procedures
- Lopai
 - DB
 - Commissie Bouwzaken
 - Nieuw beleidskader IBT Toezicht
- Archiefberaad Overijssel
- Kenniskring Twentse archivariissen in opleiding
- GAIO – Gelders Archiefinspectie overleg (vervangingsafpraak)

Archivaris (1,0 fte)

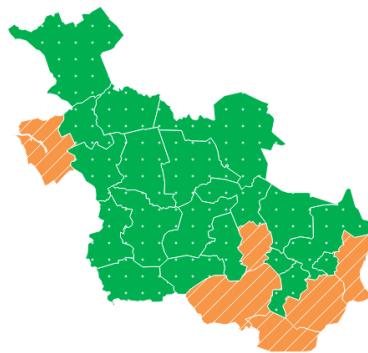
- **Horizontaal toezicht**
- **Jaarverslag**
- Audits/inspectie
 - Zaaksysteem
 - Samenwerkingsomgeving
 - PS-griffie
- Provinciaal archiefbeleid
 - Beleidsontwikkeling
 - Programmatische aanpak
 - E-depot
- Verbonden partijen
- WOO-procedures
- **Beheer overgebracht archief**
 - Collectie Overijssel
 - Onderzoek
- Provinciearchivarissenoverleg

Michiel Knops en Gerrit Bril vullen sinds 1 januari 2024 samen beide functies in: scheiding van functies wanneer nodig en achtervang bij afwezigheid.

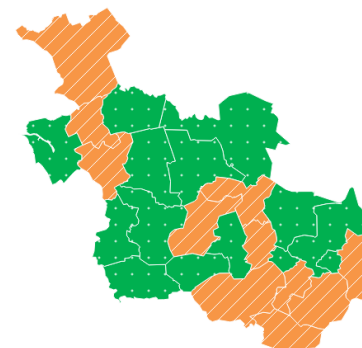
Interbestuurlijk toezicht archief

2018

2022

2023

Vorm van verslag: digitaal via

<https://overijssel.databank.nl/jive/jivereportcontenents.ashx?report=kaartbeelden>

Alleen terugkijken? Via verdieping ook vooruitkijken

Provinciearchivaris

Verslag 2017

Inhoudsopgave

1	Voorwoord	5
2	Inleiding	7
3	Zorgdragers in Overijssel	10
3.1	Gemeenten	10
3.2	Waterschappen	10
3.3	Gemeenschappelijke regelingen	10
3.4	Overige zorgdragers	11
4	Onderwerpen inspectie en relatiebeheer	12
4.1	Achterstanden	12
4.2	Acquisitie	12
4.3	Algemene Verordening Gegevensbescherming	12
4.4	Archiefbeheer	12
4.5	Archiefbewaarpplaatsen	13
4.6	Archiefruimten	13
4.7	Archiefverordening	13
4.8	Archief2020	13
4.9	Archiefzorg	14
4.10	Besluit Informatiebeheer	14
4.11	Beveiliging	14
4.12	Blockchain	14
4.13	BRAIN	15
4.14	Brandblussers	15
4.15	Calamiteiten	15
4.16	Calamiteitszorg	15
4.17	Chief Information Officer (CIO)	15
4.18	Dataloggers	15
4.19	Digitalisering	16
4.20	Document Management Systemen (DMS)	16
4.21	E-Depot	17
4.22	Gemeenschappelijke e-Depotvoorziening	17
4.23	Hotspotmonitor	17
4.24	Informatiearrangement	18
4.25	Interventieladder	18
4.26	Interbestuurlijk toezicht (IBT)	18
4.27	Ketenarchivering/Verbonden partijen	18
4.28	Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's)	19
4.29	Kwaliteitszorg(systeem)	19
4.30	LOPAI	19
4.31	Materiële verzorging	20
4.32	Opleiding	20
4.33	Overijssels Archiefberaad	21
4.34	Provincie Overijssel	21
4.35	Publicatie	21
4.36	RUD's: op weg naar Omgevingsdienst	21
4.37	Verbonden Partijen	22
4.38	Vervanging	22
4.39	Vervreemding	22
4.40	Watermelders	22
4.41	Websites en archivering	22
4.42	Wet datalekken	22
4.43	Wet hergebruik overheidsinformatie	23

Provinciearchivaris

Uit verslag 2017

4.33 Overijssels Archiefberaad

Het Overijssels Archiefberaad is een platform waarin kennis en ervaring op breed terrein wordt uitgewisseld. In 2017 hebben er drie bijeenkomsten plaatsgevonden, met diverse thema's op de agenda (digitaal werken, hotspotmonitor, kwaliteitszorg, informatiebeveiliging, acquisitie, het platform [MijnStadMijnDorp](#) van het HCO en de stand van zaken bij het e-Depot). Het voorzitterschap en het gastheerschap van het Archiefberaad berust bij de directeur van het HCO; ultimo het verslagjaar bij mevrouw Margreet Vink-Bos, de rijks- en gemeentearchivaris van het HCO. Ongeveer twaalf collega's van gemeenten, de provincie, een waterschap, de Universiteit Twente, de Gelderse toezichthouder archief, de rijks- en gemeentearchivaris van het HCO en de archivaris van de Stichting Twickel maken deel uit van het Archiefberaad.

In november zijn we te gast geweest op locatie: wij werden gastvrij ontvangen bij de provincie Overijssel. De agendacommissie van het archiefberaad bestond sinds mei 2014 uit Anja Tanke, archivaris in Borne, directeur Arie Slob van het HCO (tot eind oktober 2017) en de provinciale archiefinspecteur (tot 1 januari 2018). Cees Tromp, teamleider bij het HCO volgt de provinciale archiefinspecteur op als lid van de agendacommissie.

4.34 Provincie Overijssel

Op het gebied van het informatiebeheer valt een aantal ontwikkelingen te melden die passen bij de uitvoering van het STIP, het Strategisch Informatie Plan tot 2020. Een van de vier programma's uit het STIP is 'lean organiseren'. Als onderdeel van dit programma is DD12020 gestart, de Doorontwikkeling Documentaire Informatievoorziening 2020. In dat verband is de aanbesteding van een nieuw DMS voorbereid. De Europese aanbesteding voor de vervanging van het DMS Hummingbird, die eind december 2016 werd stilgelegd in verband met een aantal geconstateerde risico's is, - na een voorbereidingsperiode in de eerste helft van 2017- opnieuw gestart in de nazomer van 2017. De aanbesteding, die is vormgegeven via de methodiek van Best Value Procurement (BVP), heeft niet het gewenste resultaat opgeleverd.

Verder verdient vermelding de bewerking van het DLG-archief dat is ondergebracht bij de provincie. De afronding van deze bewerking was rond de zomer. Lolke Folkertsma is betrokken geweest bij de eindredactie van de inleiding op de inventaris van het archief en de inventaris zelf. Overbrenging van dit archiefblok vindt waarschijnlijk begin 2018 plaats. Door het team Informatievoorziening en andere betrokkenen binnen bedrijfsvoering worden wij tijdig ingeschakeld bij deze processen. Met Rob van Dam, medewerker oud archief en Martien Naarding, informatieadviseur bij het team Informatievoorziening, werken wij intensief samen.

4.35 Publicatie

De provinciale archiefinspectie van Overijssel heeft in deze verslagperiode het *Verslag provinciale archiefinspectie en provinciearchivaris 2016* opgemaakt. Op basis van de *Archiefverordening provincie Overijssel 2013* vindt jaarlijks verslaglegging plaats. Gedeputeerde Staten zenden het verslag ter informatie aan Provinciale Staten. Een interview met de provinciale archiefinspecteur werd in oktober geplaatst in het *Archievenblad*. Naar aanleiding van zijn afscheid op 7 december en de uitreiking van een koninklijke onderscheiding aan Lolke Folkertsma tijdens deze bijeenkomst is een artikel hierover in het *Archievenblad* verschenen. Hierin is ook aandacht geschonken aan zijn opvolging bij de provincie Overijssel en bij het HCO.

4.36 RUD's: op weg naar Omgevingsdienst

De RUD's (Regionale Uitvoerings Diensten), ook Omgevingsdienst genoemd, bestaan nu vijf jaar. De omvorming tot een gemeenschappelijke regeling omgevingsdienst is voorbereid in de jaren 2016-2017. De Omgevingsdienst IJsselland, een openbaar lichaam, start op 1 januari 2018. De Omgevingsdienst Twente een jaar later. Wij zijn betrokken geweest bij de formulering van de archiefparagraaf in de ontwerp-gemeenschappelijke regelingen. Bij de verdere invulling van het informatie- en archiefbeheer wordt de archiefinspecteur ook betrokken.

Provinciearchivaris

Inhoudsopgave

Managementsamenvatting	4
1 Toezicht Informatie- en archiefbeheer	6
1.1 Inleiding	6
1.2 Toezichtontvanger Provincie Overijssel	7
1.3 Bevindingen niet-overgebracht archief	8
1.4 Bevindingen beheer overgebracht archief	14
1.5 Bevindingen Verbonden partijen	17
1.6 Opvolging van eerdere aanbevelingen	18
1.7 Eindoordeel	22
2 Overige aspecten taakuitoefening	24
2.1 Kennisontwikkeling en -deling	24
2.2 Bijzondere bijeenkomsten en publicaties	26
2.3 Overige advisering	28
Bijlage 1 Lijst met afkortingen	30
Bijlage 2 Ontwikkelingen in de archiefwetgeving	32

1.6 Opvolging van eerdere aanbevelingen

In voorgaande jaarverslagen zijn verschillende aanbevelingen en aandachtspunten opgenomen. De beheerorganisatie heeft een gecombineerde aanpak opgesteld met de aanbevelingen van de FG en de CISO, zodat een integraal overzicht beschikbaar is van de te ondernemen acties op het gebied van informatie- en archiefbeheer. Deze aanpak kan worden gezien als een verbeterplan, waarbij gestructureerd en planmatig wordt bijgehouden hoe de opvolging van de aanbevelingen verloopt. GS hebben in vergadering op 15 september 2020 en 31 augustus 2021 besloten aan alle aanbevelingen opvolging te willen geven. Corresponderend met de in de jaarverslagen gebruikte nummering geef ik hierbij een weergave van de mate waarin de aanbevelingen voor het archiefdomein – naar mijn waarneming - zijn opgevolgd.

18

Aanbeveling	Opvolging	
2020-1 Vergroot de bewustwording over het belang van archiveren in de organisatie. Dit kan door de archiefvisie breder onder de aandacht van management en medewerkers te brengen en directer te verbinden met nog te actualiseren archiefbeleid. Training en opleiding in archiveringsaspect is bij de introductie van nieuwe systemen van groot belang om deze systemen succesvol in de organisatie te implementeren. Zorg ervoor dat antwoord gegeven kan worden op de vraag welke informatie waarom gearchiveerd moet worden en op welke manier.	Naast de vorig jaar gemelde ontwikkelingen wordt dit onderwerp meegenomen in de opleidingstrajecten die worden uitgerold in relatie tot de implementatie van Office365 in de organisatie en het zaakgericht werken. Ook krijgt dit onderwerp aandacht via het concernbrede programma TOPwerken dat vooral in 2022 actief zal worden. Binnen de centrale IV-organisatie is een functionaris voorzien die zich specifiek met bewustwording gaat bezighouden.	😊
2020-2 Zorg zo spoedig mogelijk voor inzicht en overzicht van de verantwoordelijkheden van GS die aan de orde zijn bij het informatie- en archiefbeheer door en namens GS uitgevoerde taken door verbonden partijen.	Dit overzicht is nog niet opgesteld in afwachting van de landelijke leidraad eind 2021. Deze is sinds 30 november beschikbaar en zal in 2022 benut worden bij het in kaart brengen van de situatie.	😐
2020-3 Organiseer naar analogie van het kwaliteitsplan voor informatiebeheer en informatieveiligheid het (verplichte)	Invoeren van een kwaliteitssysteem bestaat uit het opbouwen vanuit verschillende deelelementen. In 2021 is hier nader invulling aan oeeeven. na oodrachtverlenina door	😊

"Een archief kan een mens gelukkig maken!"

Provinciearchivaris

Managementsamenvatting

Dit jaarverslag wordt aangeboden aan het college van gedeputeerde staten (GS). In Overijssel is ervoor gekozen deze verantwoording te combineren met de jaarverslagen van de Chief Information Security Officer (CISO) en de Functionaris Gegevensbescherming (FG). Het college voorziet de verslagen van een reactie en biedt deze gecombineerd aan Provinciale Staten (PS) aan. Daarmee geeft GS invulling aan haar verantwoordingsplicht en wordt PS in staat gesteld om (horizontaal) te sturen op informatie- en archiefbeheer.

In de *Archiefwet 1995* is GS aangewezen als zorgdrager (verantwoordelijk overheidsorgaan) voor de zorg voor en het beheer van de archieven van de provinciale overheidsorganen GS, provinciale staten (PS), Commissaris van de Koning (Cok) en verbonden partijen. Op basis van de *Archiefverordening provincie Overijssel 2013* is de provinciearchivaris formeel verantwoordelijk voor de goede, geordende en toegankelijke staat van de archiefbescheiden van de provincie. Hij is de beheerder van de archiefbescheiden die (nog) niet zijn overgebracht naar de provinciale archiefbewaarplaats. De provinciearchivaris houdt toezicht op dit beheer en brengt daarvan jaarlijks verslag uit aan GS. De provinciearchivaris is op basis van de *Archiefwet* verantwoordelijk voor het beheer van de overgebrachte archieven die zich bevinden bij *Collectie Overijssel* (voorheen HCO) in Zwolle. Ook van deze beheertaak brengt de archivaris jaarlijks verslag uit aan GS. Dit verslag combineert beide onderdelen.

Algemeen oordeel

Het totaaloordeel over het informatie- en archiefbeheer bij de provincie Overijssel blijft oranje. De tendens is positief maar leidt nog niet tot voldoende zichtbare resultaten.

1. De provincie Overijssel voldoet steeds beter aan de archiefwetgeving als het gaat om zorg en beheer over niet-overgebracht archief, maar is er nog niet.
2. De provincie Overijssel heeft de zorg en beheer over overgebracht archief op orde. Wel dient te worden vastgesteld hoe de provincie in de komende jaren wenst om te gaan met digitaal archiveren.
3. Bij de provincie Overijssel is op het gebied van de informatie- en archiefbeheer geen sprake van ernstige taakverwaarlozing.

Aanbevelingen worden serieus opgevolgd. Er zijn opnieuw goede stappen gezet in een betere informatievoorziening, waar de beheersing van informatie en archief deel van uitmaakt.

Niet overgebracht archief	Belangrijkste aandachtspunten: 1. Eerder gedane aanbevelingen – voor zover nog niet opgepakt – blijven van kracht. Met name aandacht gevraagd voor juiste inrichting van nieuwe systemen, juiste en volledige migratie en wegwerken achterstanden in papieren en digitaal archief. 2. Status van bodemdossiers naar aanleiding van de Omgevingswet. 3. Schoonmaakregime in de archiefkelders van het provinciehuis. 4. Formulering korte en lange termijn (digitaal) archiefbeleid.
Overgebracht archief	Belangrijkste aandachtspunt: 5. Corrigeren en aanvullen ontbrekende delen in overgebracht archief.

In paragraaf 1.3 is meer in detail uitgewerkt welke bevindingen tot het beeld en de aanbevelingen hebben geleid. De rapportage wijkt in opzet iets af van voorgaande jaren, omdat gekozen is voor het bij elkaar brengen van de KPI's (kritische prestatie indicatoren) voor digitaal informatiebeheer

Digitalisering heeft veel managementaandacht; het onderdeel archivering en de voorwaarden die daarvoor nodig zijn minder. Wel valt in de verslagperiode toenemende aandacht voor dit thema te constateren. Beleidsvorming op het terrein van archiefontwikkeling blijft achter. Met behulp van *Enterprise Architectuur* en *STIP* is integrale sturing en kaders waarop gestuurd wordt verbeterd. De slag naar verbeterplannen wordt gemaakt, maar is nog geen geborgde praktijk. Het voldoen aan een aantal archiefwettelijke eisen is opgepakt en nog volop in ontwikkeling. De seinen staan op groen om hier de komende jaren goede voortgang in te boeken, maar het moet nog wel gebeuren. Gecombineerd met de grote druk op de organisatie om nieuwe, grootschalige systemen te implementeren, vraagt het veel van betrokkenen in de organisatie om de archiefwetgeving in alle facetten na te kunnen leven. Met grote opgaven als de introductie van *Office 365*, *Sharepoint*, *Assetmanagement* en migraties vanuit EDO, AVG en Omgevingswet, is het alle hens aan dek om het archiefbeheer op orde te krijgen en te houden.

Een goed beheer is van belang want van ontoereikend archiefbeheer hebben bestuurders, ambtenaren, maar ook burgers, last. Lange zoektijden, onvindbare informatie, kostbare reparatie- en herstelacties en veiligheidsissues bemoeilijken de bewaking en sturing op systemen en de voortgang van het werk. En kunnen leiden tot boetes en imagoschade.

Belangrijkste conclusies

Risico: G = gemiddeld, H = hoog, L = laag

Onderwerp	Organisatie voldoet...	Risico	Belangrijkste risico's
1 Regelingen	Deels	G	Onrechtmatigheid; verbonden partijen niet compliant aan Archiefwet
2 Interne kwaliteitszorg	Op orde	G	Inefficiënte bedrijfsvoering, datalekken, niet voldoen aan geldende normen
3 Ordening, duurzaamheid	Deels	H	Verlies, onvindbaarheid en ontoegankelijkheid van informatie, inefficiënte bedrijfsvoering
4 Systematisch digitaal informatiebeheer	Deels	G	Verlies van context, onbruikbare koppelingen
5 Vernietiging, Vervanging, Vervreemding	Deels	H	Niet compliant aan Archiefwet en Wob/AVG, datalekken, hoge(re) beheerkosten, strafbare feiten
6 Overbrenging	Deels	G	Niet compliant aan Archiefwet en Wob/AVG, imagoschade, dwangsommen
7 Archiefbewaarplaats, - ruimtes en e-depots	Deels	L	Niet compliant aan Archiefwet, calamiteiten, imagoschade
8 Openbaarheidseisen, ter beschikking stellen	Op orde	G	Niet compliant aan Archiefwet, Wob/AVG, imagoschade, dwangsommen
9 Rampen, calamiteiten, veiligheid	Op orde	L	Onherstelbaar verlies van cultureel erfgoed
10 Middelen en mensen	Op orde	G	Werkdruk, uitval, oplopen achterstanden, verlies accurate kennis

In het verslag is in paragraaf 1.3 meer in detail uitgewerkt welke bevindingen tot het beeld hebben geleid en tot welke aanbevelingen de bevindingen leiden.

Kijkend naar de belangrijkste ontwikkelingen op het gebied van regel- en wetgeving ten aanzien van archief (bijlage 2) kan als rode draad worden vastgesteld dat overheden:

- hun digitale informatiehuishouding op orde moeten brengen en houden;
- algemene zorgplicht hebben voor overheidscommunicatie;
- verplicht zijn het recht op elektronisch zakendoen met de overheid te faciliteren;
- actief (overheids-)informatie openbaar moeten maken;
- informatieveiligheid en bescherming van persoonsgegevens goed moeten organiseren.

De digitaliseringsopgave is niet vrijblijvend, niet tijdgebonden, moet vanuit verschillende disciplines worden opgepakt en redeneert tegelijkertijd vanuit samenhang. Dit vraagt om fundamenteel anders denken en doen en tegelijkertijd slim organiseren.

Voorwaar, een veelomvattende en uitdagende opgave!

Hoe dan?

KPI's Informatie- en Archiefbeheer Provincie Overijssel 2022

nr	Norm	Grondslag	voldoet	voldoet deels	voldoet niet	Toelichting
1 Beheerregelingen						
voldoen de provinciale regelingen aan de wettelijke eisen?						
1.1	Er is een archiefverordening die voldoet aan de geldende wetgeving	Aw art 27.1; Aw Art 29.2				Actualisatie nodig; niet alle bepalingen worden nageleefd
1.2	Er is een beheerregeling informatiebeheer voor overgebracht en niet-overgebracht archief	Archiefverordening provincie				Actualisatie nodig; niet meer in overeenstemming met de werkelijkheid, niet alle bepalingen worden nageleefd
1.3	Er is een Strategisch Informatie Overleg ingesteld (SIO)	toel. wijziging Archiefbesluit 2012				in Q3 2022 is een SIO ingesteld, maar daar is verder geen invulling aan gegeven
1.4	Getroffen voorzieningen bij opheffing, splitsing of overdracht van (archief)taken aan een ander overheidsorgaan (delegatie)	Aw art 4; Wet ARHI art 70				deels bekend, nader onderzoeken; met name aan de orde bij verbonden partijen OD, SSC-ONS
1.5	Getroffen voorziening archiefzorg bij instellen GR of samenwerkingsverbanden	Aw art 40, Wgr art 27				Niet in alle gevallen opgenomen in regeling, wordt door enkele GR'n niet of zeer slecht nageleefd. Zolang voorziening niet of niet goed is getroffen bij deelname van provincie, geldt regeling provincie (archiefwet art 40, lid 3)
1.6	Er is een mandaatregeling archiefzorg	Awb titel 10.1				Voor enkele specifieke archieftaken in beheer zijn mandaten opgesteld, bijv vernietiging, acquisitie (besluit informatiebeheer). Wanneer niet geregeld moet alles via GS.
1.7	Uitbesteding van archieftaken vindt plaats op basis van contracten overeenkomstig de wettelijke provinciale eindverantwoordelijkheid als zorgdrager	BW boek 6				onrechtmatigheid geconstateerd in DVO met Collectie Overijssel; geen overige uitbesteding van werkzaamheden. Onduidelijk is de situatie omtrent externe dataopslag in de cloud
1.8	Publicatie en bekendmaking regelingen vindt op de wettelijk voorgeschreven manier plaats	Wet elektronische publicaties; Provinciaal Blad				officiële bekendmakingen worden op de juiste manier gepubliceerd
2 Middelen en mensen						
kan de provincie beredeneerd aangeven hoeveel middelen en mensen ter beschikking staan gezien de wettelijke taken?						
2.1	bedragen beschikbaar gesteld t.b.v. uitoefening van de zorg voor beheer van archief en toezicht daarop	Aw art 27.2				geen inzicht op omvang voor personeel, opleiding, materialen, bewerking, opslag, scanners, software, documentenwacht etc
2.2	Er zijn voldoende mensen (fte's) beschikbaar voor de zorg en beheer en er zijn geen achterstanden	Aw art 29				Er zijn (forse) achterstanden op bewerking van zowel analoog als digitaal archief. Activiteiten om deze met behulp van inhuur weg te werken waren gestart in Q3 2022 maar zijn in Q4 weer stilgezet
2.3	Er zijn voldoende relevant opgeleide mensen (fte's) beschikbaar voor de zorg en beheer om de wettelijke verplichtingen na te kunnen komen	Aw art 29				te weinig informatie; indruk is dat opleidingsniveau en opleidingsmogelijkheden voldoende zijn, maar het aanwezige potentieel niet ten volle wordt benut
2.4	Er zijn mensen aangewezen voor het toezicht op het beheer van niet-overgebrachte archiefbescheiden	Aw art 29.2				onderdeel van de archivarisfunctie (0,5 fte). Inzet meer als horizontaal toezichthouder dan als archivaris
3 Archiefruimten, applicaties, archiefbewaarplaats en e-depot						
Zijn de fysieke en digitale bewaaromstandigheden op orde?						
3.1	De provincie beschikt over archiefruimten die voldoen aan de eisen in Archiefregeling en - Archiefbesluit	Aw art 21.1; Ab art 13; AR art 27-46, 57, 59				archiefkelders in provinciehuis voldoen niet geheel; er is sprake van een gedooisituatie
nn	De provincie beschikt over applicaties waarmee de noodzakelijke informatiebeheertaken kunnen worden uitgevoerd conform ISO 16175-2	ISO 16175-2				EDO en Sharepoint voldoen grotendeels, Roxit Zaaksysteem is nog onbekend en van diverse vakapplicaties is bekend dat ze niet voldoen aan vernietigingseisen en eisen tav migratie/conversie
3.2	de provincie heeft een archiefbewaarplaats (analoog archief) aangewezen en benut deze voor te bewaren overgebrachte archiefbescheiden	Aw art 21.1, 28,29 ; Ab art 13; AR art 27-41, 47-57, 59				Collectie Overijssel voldoet aan de eisen
3.3	De provincie beschikt over een e-depot voor de bewaring van permanent te bewaren digitale archiefbescheiden	Aw art 21.1; Ab art 13; ED 3; ISO 16363				project voor kwartiermakerschap is gestart in Q4 2022
3.4	De provincie beschikt over een risicoprofiel en crisisplan met procedures voor	Wet Veiligheidsregio's art 3				niet bekend, mogelijk wel aanwezig maar niet specifiek voor veiligheid van cultureel

Beeld

Verslag 2023

Geïnspireerd op een voorbeeld van Inspectie O&E